

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä maaliskuuta 2014

235/2014

Valtiovarainministeriön asetus sijoitusrahastolain 11 luvussa tarkoitetuista rahoitusvälineistä

Annettu Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2014

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään sijoitusrahastolain (48/1999) 86 a §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 889/2008:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY (sijoitusrahastodirektiivi) täytäntöönpanosta tiettyjen määritelmien selventämiseksi annetun komission direktiivin 2007/16/EY täytäntöönpanemiseksi vaatimuksista, jotka koskevat sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 13 kohdassa, 69 §:n 1 momentissa, 71 §:ssä, 73 a §:n 1 momentissa, 80 §:ssä ja 80 a §:n 2 momentissa tarkoitettuja rahoitusvälineitä sekä 81 §:ssä tarkoitettuja tehokkaan omaisuudenhoidon menetelmiä.

2 §

Arvopapereita koskevat vaatimukset

Sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentissa ja 71 §:n 2 momentissa mainittujen arvopapereiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

1) niiden hallussapidosta voi aiheutua tappio, joka rajoittuu arvopapereista maksettua määrään;

2) niiden likviditeetti ei vaaranna rahastoyhtiön velvollisuutta lunastaa hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuus sijoitusrahastolain 49 §:n 1 momentissa ja 50 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa;

3) niiden arvo voidaan määritellä luotettavasti siten kuin 2 momentissa säädetään;

4) niistä on saatavilla asianmukaiset tiedot siten kuin 3 momentissa säädetään;

5) niiden hankinta vastaa sijoitusrahaston sääntöjen mukaisia tavoitteita;

6) niihin liittyvät riskit otetaan huomioon rahastoyhtiön riskienhallintajärjestelmässä.

Edellä 1 momentin 3 kohdan edellytys täyttyy, jos sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentissa tarkoitetuista arvopapereista on saatavilla tarkat, luotettavat ja säännönmukaiset hinnat, jotka ovat joko markkinahintoja tai liikkeeseenlaskijasta riippumattomilla arviointimenetelmillä saatavia hintoja. Edellä 1 momentin 3 kohdan edellytys täyttyy, jos sijoitusrahastolain 71 §:n 2 momentissa tarkoitetuista arvopapereista on saatavilla määrajoin määritetty arvo, joka on johdettu arvopaperin liikkeeseenlaskijan antamista tie-

doista tai pätevistä sijoitustutkimuksesta.

Edellä 1 momentin 4 kohdan edellytys täyttyy, jos sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentissa tarkoitettu arvopaperista tai arvopapereiden sijoituskokonaisuudesta on markkinapaikalla saatavilla säännönmukaiset, tarkat ja kattavat tiedot. Edellä 1 momentin 4 kohdan edellytys täyttyy, jos sijoitusrahastolain 71 §:n 2 momentissa tarkoitettu arvopaperista tai arvopapereiden sijoituskokonaisuudesta on rahastoyhtiön saatavilla säännönmukaiset ja tarkat tiedot.

Sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla markkinapaikalla kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden katsotaan täyttävän 1 momentin 2 kohdassa säädetyn vaatimuksen, jollei rahastoyhtiön saatavilla ole tietoja, joiden perusteella voidaan arvioida, ettei vaatimus täyty.

3 §

Suljettujen vaihtoehtorahastojen osuudet sekä erät muut arvopaperit

Sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentissa ja 71 §:n 2 momentissa tarkoitettuina arvopapereina pidetään suljettujen vaihtoehtorahastojen osuuksia, jos

1) ne täyttävät 2 §:ssä säädetty vaatimukset ja ovat vaihdantakelpoisia;

2) niihin sovelletaan osakeyhtiöön sovellettavia hallinto- ja ohjausjärjestelmiä vastavia järjestelmiä;

3) niitä hoitavaa yritystä koskee sijoittajien suojaamiseksi annettu sääntely.

Sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentissa ja 71 §:n 2 momentissa tarkoitettuna arvopaperina pidetään muuta rahoitusvälinettä, joka täyttää 2 §:n vaatimukset ja on vaihdantakelpoinen ja jonka vakuutena on muita varoja tai jonka arvo riippuu muiden varojen kehityksestä. Viimeksi mainitut varat voivat olla muita kuin sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentissa, 71 §:n 1 momentissa, 71 a §:ssä, 72 §:n 1 ja 2 momentissa ja 80 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä.

Jos 2 momentissa tarkoitettu rahoitusväline sisältää 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua johdannaisosan, rahoitusvälineeseen sovelletaan sijoitusrahastolain 80 a §:n 2 momenttia.

4 §

Rahamarkkinavälineitä koskevat vaatimukset

Rahoitusvälinettä on pidettävä sijoitusrahastolain 2 §:n 13 kohdassa tarkoitettuna rahamarkkinavälineenä, jolla tavallisesti käydään kauppaa rahamarkkinoilla, jos:

1) sen erääntymisaika liikkeeseenlaskuhetkellä on enintään 397 päivää;

2) sen jäljellä oleva erääntymisaika on enintään 397 päivää;

3) sen korkotuotto oikaistaan säännöllisesti rahamarkkinoiden muutosten mukaisesti vähintään 397 päivän välein; tai

4) sen riskiprofiili, mukaan lukien korko- ja luottoriski, vastaa sellaisten rahoitusvälineiden riskiprofiilia, joiden erääntymisaika on 1 tai 2 kohdan mukainen, tai joiden korkotuottoja oikaistaan 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Rahoitusvälinettä on pidettävä sijoitusrahastolain 2 §:n 13 kohdassa tarkoitettuna helposti rahaksi muutettavana rahamarkkinavälineenä, jos se voidaan myydä kohtuullisin kustannuksin riittävän lyhyen ajan kuluessa ottaen huomioon rahastoyhtiön velvollisuus rahasto-osuudenomistajan vaatimuksesta lunastaa hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuus.

Rahoitusvälinettä on pidettävä sijoitusrahastolain 2 §:n 13 kohdassa tarkoitettuna rahamarkkinavälineenä, jonka arvo voidaan tarkasti määrittellä koska tahansa, jos arvonmäärittystä varten on käytettävissä järjestelmät,

1) joiden avulla rahastoyhtiö voi laskea nettoarvon sen arvon mukaisesti, jolla rahastoyhtiön arvopaperiomistuksiin sisältyvä rahoitusväline on vaihdettavissa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden sekä toisistaan riippumattomien osapuolten välillä; ja

2) jotka perustuvat joko markkinatietoihin tai arvostusmalleihin mukaan lukien jaksotettuun hankintamenuun perustuvat menetelmät.

Sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla markkinapaikalla kaupankäynnin kohteena olevan rahamarkkinavälineen katsotaan täyttävän 2 ja 3 momentissa säädetty vaatimukset, jollei rahastoyhtiön saatavilla ole tietoja, joiden perusteella voidaan arvioida, ettei vaatimus täyty.

5 §

Rahamarkkinavälineet, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena

Sijoitusrahastolain 71 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rahamarkkinavälineiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

1) niistä on saatavilla tiedot, joiden avulla voidaan arvioida rahamarkkinavälineisiin tehtyihin sijoituksiin liittyvät luottoriskit, sekä muut asianmukaiset tiedot, siten kuin 2—4 momentissa tarkemmin säädetään; ja

2) ne ovat vaihdantakelpoisia.

Sijoitusrahastolain 71 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitetuista rahamarkkinavälineistä ja sellaisista Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion (ETA-valtio) alue- tai paikallisviranomaisen tai kansainvälisen julkisyhteisön liikkeeseen laskemista rahamarkkinavälineistä, joita ETA-valtio ei takaa, on oltava saatavilla

1) tiedot, jotka koskevat sekä liikkeeseenlaskua tai liikkeeseenlaskuohjelmaa että liikkeeseenlaskijan oikeudellista ja taloudellista asemaa ennen rahamarkkinavälineen liikkeeseenlaskua ja jotka ovat liikkeeseenlaskijasta riippumattoman pätevän kolmannen osapuolen varmentamia;

2) 1 kohdassa tarkoitetuista tiedoista säännöllisesti päivitetty tiedot ja tiedot niissä tapahtuvista merkittävistä muutoksista;

3) olemassa olevat luotettavat tilastot liikkeeseenlaskusta tai liikkeeseenlaskuohjelmasta.

Sijoitusrahastolain 71 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista rahamarkkinavälineistä on oltava saatavilla

1) tiedot, jotka koskevat liikkeeseenlaskua tai liikkeeseenlaskuohjelmaa tai liikkeeseenlaskijan oikeudellista ja taloudellista asemaa ennen rahamarkkinavälineen liikkeeseenlaskua;

2) 1 kohdassa tarkoitetuista tiedoista säännöllisesti päivitetty tiedot ja tiedot niissä tapahtuvista merkittävistä muutoksista;

3) olemassa olevat luotettavat tilastot liikkeeseenlaskusta tai liikkeeseenlaskuohjelmasta tai muut tiedot, joiden avulla voidaan arvioida tällaisiin rahamarkkinavälineisiin tehtyihin sijoituksiin liittyvät luottoriskit.

Sijoitusrahastolain 71 §:n 1 momentin

1 kohdassa tarkoitetuista muista kuin tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetuista sekä Euroopan keskuspankin ja ETA-valtion keskuspankin liikkeeseen laskemista rahamarkkinavälineistä on oltava saatavilla tiedot, jotka koskevat liikkeeseenlaskua tai liikkeeseenlaskuohjelmaa tai liikkeeseenlaskijan oikeudellista ja taloudellista asemaa ennen rahamarkkinavälineen liikkeeseenlaskua.

6 §

Yhteisö, johon sovelletaan Euroopan unionin lainsäädäntöä vastaavia sääntöjä

Sijoitusrahastolain 71 §:n 1 momentin 3 kohdassa yhteisöllä, johon sovelletaan ja joka noudattaa toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, jotka vastaavat Euroopan unionin lainsäädäntöä, tarkoitetaan liikkeeseenlaskijaa:

1) joka on sijoittunut Euroopan talousalueelle;

2) joka on sijoittunut G10-ryhmään kuuluvaan OECD-valtioon;

3) jolla on vähintään hyväksyttävän luottoluokituslaitoksen investointikelpoiseksi määrittelemä luottoluokitus (*investment grade rating*); tai

4) johon kohdistuvan arvioinnin perusteella voidaan osoittaa, että liikkeeseenlaskijaan sovellettavat toiminnan vakautta koskevat säännöt vastaavat Euroopan unionin lainsäädäntöä.

7 §

Arvopaperistamisvälineet, joissa hyödynnetään luottolaitoksen maksuvalmiuslimiittiä

Sijoitusrahastolain 71 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuina arvopaperistamisvälineinä pidetään arvopaperistamisalalla toimivia sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettujen sopimusoikeudellisten säännösten, trusteeja koskevien säännösten tai yhtiöjärjestyksen nojalla perustettuja rakenteita. Kohdassa mainitulla luottolaitoksen maksuvalmiuslimiitillä tarkoitetaan rahoitusjärjestelyjä, jotka sijoitusrahastolain 71 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja sääntöjä noudattava rahoituslaitos on taannut.

8 §

Sijoitusrahastolain 80 §:ssä tarkoitetut johdannaissopimukset

Sijoitusrahastolain 80 §:n 1 kohdassa tarkoitettu kohde-etuus voi olla rahoitusväline, jolla on yksi tai useita pykälässä mainittujen rahoitusvälineiden ominaisuuksista.

Sijoitusrahastolain 80 §:ssä tarkoitetuksi johdannaissopimukseksi katsotaan sopimus, joka täyttää seuraavat vaatimukset:

1) se mahdollistaa kohde-etuutena olevaan rahoitusvälineeseen liittyvän luottoriskin siirron erillään kohde-etuuteen liittyvistä muista riskeistä;

2) se ei johda muiden varojen kuin sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentissa, 71 ja 71 a §:ssä, 72 §:n 1 ja 2 momentissa ja 80 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden luovuttamiseen mukaan lukien sopimuksen toteuttaminen käteisellä;

3) se täyttää 3 ja 4 momentissa ja sijoitusrahastolain 80 §:ssä OTC-johdannaissopimukselle säädetyt vaatimukset;

4) siihen liittyvät riskit otetaan huomioon rahastoyhtiön riskienhallintajärjestelmässä ja sisäisessä valvonnassa tilanteessa, jossa rahastoyhtiön tietojensaanti ei vastaa johdannaissopimuksen vastapuolen tietojensaantia, koska vastapuoli voi saada julkistamatonta tietoa yrityksestä, jonka liikkeeseen laskemia omaisuuseriä käytetään johdannaissopimuksen kohde-etuutena.

Sijoitusrahastolain 80 §:n 3 kohdassa mainitulla käyvällä arvolla tarkoitetaan määrää, johon OTC-johdannaissopimus voitaisiin vaihtaa tai velka suorittaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden ja toisistaan riippumattomien osapuolten välillä.

Sijoitusrahastolain 80 §:n 3 kohdassa tarkoitettulla OTC-johdannaissopimuksen arvon luotettavalla ja todennettavalla määrittämällä tarkoitetaan rahastoyhtiön tekemää arviointia, joka vastaa 3 momentissa mainittua käypää arvoa ja joka ei perustu vain johdannaissopimuksen vastapuolen hintatarjouksiin. Arvioinnin on lisäksi täytettävä seuraavat vaatimukset:

1) se perustuu johdannaissopimuksen luotettavaan päivittäiseen markkina-arvoon tai

jos sellaista ei ole saatavilla, riittävän tunnustettua menetelmää käyttävään hinnoittelumalliin;

2) sen todentaa

a) OTC-johdannaissopimuksen vastapuolesta riippumaton ulkopuolinen taho tai osapuoli, joka tekee todennuksen riittävän usein ja siten, että rahastoyhtiö voi tarkistaa sen; tai

b) rahastoyhtiön varainhoidosta vastaavasta organisaation osasta riippumaton yksikkö tai muu organisaation osa, jolla on tarkoitukseen riittävät välineet.

9 §

Johdannaissopimuksen kohde-etuutena oleva rahoitusindeksi

Sijoitusrahastolain 80 §:n 1 kohdassa tarkoitettuna johdannaissopimuksen kohde-etuutena olevan rahoitusindeksin on oltava riittävästi hajautettu. Tällaisen indeksin on täytettävä seuraavat vaatimukset:

1) indeksin koostumus on sellainen, että yhteen osaan kohdistuvat hintojen muutokset tai kaupankäynti eivät vaikuta merkittävästi koko indeksin kehitykseen;

2) jos indeksi koostuu sijoitusrahastolain 69 §:n 1 momentissa, 71 §:n 1 momentissa, 71 a §:ssä, 72 §:n 1 ja 2 momentissa tai 80 §:ssä tarkoitetuista rahoitusvälineistä, se on hajautettu vähintään siten kuin sijoitusrahastolain 73 a §:ssä säädetään;

3) jos indeksi koostuu muista kuin 2 kohdassa tarkoitetuista rahoitusvälineistä, se on hajautettu sijoitusrahastolain 73 a §:ää vastaavalla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna rahoitusindeksin on kuvattava riittävän tarkasti niitä markkinoita, joiden kehitystä se osoittaa. Tällaisen indeksin on täytettävä seuraavat vaatimukset:

1) indeksi mittaa kohde-etuuksista muodostuvan edustavan ryhmän kehitystä olenmaisella ja asianmukaisella tavalla;

2) indeksiiä tarkistetaan tai tasapainotetaan säännöllisesti julkisesti saatavilla olevien arviointiperusteiden avulla sen varmistamiseksi, että indeksi edelleen kuvaa viitemarkkinoita;

3) kohde-etuudet ovat niin helposti rahaksi muutettavat, että käyttäjät voivat tarvittaessa jäljitellä indeksiiä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta rahoitusindeksistä on oltava yleisesti saatavilla riittävät tiedot. Tällaisen indeksin on täytettävä seuraavat vaatimukset:

1) indeksin julkistaminen perustuu luotetaviin menetelmiin hintojen keräämiseksi ja indeksiarvon laskemiseksi ja julkaisemiseksi ja se sisältää hinnoittelumenettelyt sellaisille osille, joille ei ole saatavilla markkinahintaa;

2) olennaiset tiedot, kuten tiedot indeksin laskemisesta, tasapainotusmenetelmistä, indeksien muutoksista tai mahdollisista vaikeuksista toimittaa ajoissa tarkkoja tietoja, ovat laajalti ja ajoissa saatavilla.

Jos sijoitusrahastolain 80 §:ssä tarkoitettujen johdannaissopimusten kohde-etuutena käytettyjen 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden koostumus ei täytä 1—3 momentissa säädettyjä vaatimuksia, kyseistä johdannaissopimusta on pidettävä sijoitusrahastolain 80 §:n 1 kohdassa mainittujen muiden kohde-etuuksien kuin rahoitusindeksin yhdistelmän sisältävänä johdannaissopimuksena.

10 §

Arvopaperi ja rahamarkkinaväline, johon sisältyy johdannaissopimus

Sijoitusrahastolain 80 a §:n 2 momentissa mainitun arvopaperin, johon sisältyy johdannaissopimus, on täytettävä 2 §:n vaatimukset ja sen tulee sisältää seuraavat vaatimukset täyttävä johdannaissosa:

1) sen ansiosta kassavirta tai osa siitä, joka muutoin vaatisi pääsopimuksena toimivan siirtokelpoisen arvopaperin, voi muuttua määrätyn koron, rahoitusvälineen hinnan, valuuttakurssin, hinta- tai korkoindexin, luottoluokituksen tai luottoindexin taikka muun muuttujan mukaan, ja siten vaihdella samalla tavalla kuin itsenäisessä johdannaissopimuksessa;

2) sen taloudelliset ominaisuudet ja riskit eivät ole läheisessä yhteydessä pääsopimuksen ominaisuuksiin ja riskeihin;

3) sillä on merkittävä vaikutus arvopaperin riskiprofiiliin ja hinnoitteluun.

Sijoitusrahastolain 80 a §:n 2 momentissa mainitun rahamarkkinavälineen, johon sisältyy johdannaissopimus, on täytettävä 4 §:n

1 momentin vaatimus ja 4 §:n 2 ja 3 momentin vaatimukset ja siihen tulee sisältyä 1 momentin 1—3 kohdan vaatimukset täyttävä osa.

Arvopaperin tai rahamarkkinavälineen ei katsota sisältävän johdannaissopimusta, jos se sisältää osan, joka voidaan sopimuksen perusteella luovuttaa arvopaperista tai rahamarkkinavälineestä riippumatta. Edellä tarkoitettua osaa on pidettävä erillisenä rahoitusvälineenä.

11 §

Tehokkaan omaisuudenhoidon edistämiseen tarkoitettut menetelmät

Sijoitusrahastolain 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen lainaus- ja takaisinostosopimusten on täytettävä seuraavat vaatimukset:

1) ne toteutetaan kustannustehokkaasti ja ovat taloudellisesti asianmukaisia;

2) niihin on tehty sijoitus riskin tai kustannusten pienentämiseksi taikka lisäpääoman tai lisätulojen muodostamiseksi siten, että riskitaso on sijoitusrahaston riskiprofiilin mukainen ja täyttää sijoitusrahastolain 73 §:n vaatimukset riskien hajauttamisesta;

3) rahastoyhtiön riskienhallintajärjestelmässä otetaan huomioon niihin liittyvät riskit.

12 §

Sijoitusrahaston sijoitustoiminnassa jäljiteltävä indeksi

Sijoitusrahastolain 73 a §:n 1 momentissa mainitulla tietyllä rahoitusmarkkinoilla yleisesti tunnetun osake- tai joukkovelkakirjaindeksin jäljittelyllä tarkoitetaan indeksin perustana olevien varojen jäljittelyä mukaan lukien sijoitusrahastolain 81 §:ssä tarkoitettujen menetelmien käyttö.

Sijoitusrahastolain 73 a §:n 1 momentissa mainituilla jäljiteltävän indeksin koostumusta koskevilla vaatimuksilla tarkoitetaan seuraavaa:

1) indeksi on riittävästi hajautettu, jos se täyttää 73 a §:n hajauttamisvaatimukset;

2) indeksi kuvaa riittävästi tarkasti markkinoita, joiden kehitystä sen on tarkoitus osoit-

taa, jos sen laatija käyttää tunnustettua menetelmää, joka ei yleensä johda merkittävän liikkeeseenlaskijan sulkemiseen indeksin kuvaamilta markkinoilta;

3) indeksistä on yleisesti saatavilla riittävät tiedot, jos se on yleisön käytettävissä ja indeksin laatija on riippumaton indeksia jäljittelevästä rahastoyhtiöstä.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu indeksin laatija ja rahastoyhtiö voivat kuulua samaan konserniin, jos sen käytössä on järjestelyt eturistiriitojen käsittelemiseksi.

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2014

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*

13 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 29 päivänä maaliskuuta 2014.

Tällä asetuksella kumotaan valtiovarainministeriön asetus (391/2008) sijoitusrahastolain 11 luvussa tarkoitetuista rahoitusvälineistä.

Lainsäädäntöneuvos Ilkka Harju